

Forsøg paa at løse det Spørgsmaal, hvilket Udfald en rigtig Fortolkning af den gamle Forordning af 1792 vilde faae med Hensyn til det Spørgsmaal, som i Diebliffet foreligger til Afgjørelse. Det er derimod min bestemte Anskuelse, at, naar man overhovedet skal gaae ind paa nu at give yderligere Lovbestemmelser om de 50aarige Bortforpagtninger, for at klare de Tvivl i saa Henseende, for hvis Opstaaen først den senere Tid har afgivet Betingelserne, saa bør man nærmest betragte denne Forpagtningsret som en Formueret og behandle den i Overensstemmelse dermed. Jeg finder nemlig, at grumme Meget taler for, at ved en Overdragelse paa saa lang Tid den personlige Stilling til den, med hvem man indlader sig i Forpagtningsforholdet, trænges meget i Baggrunden, medens det paa den anden Side maa være af stor Betydning for Forpagteren, at den Ret, som han ved hiin Contract har erhvervet sig, ogsaa afgiver en Støtte for ham med Hensyn til den Credit, som han i dette Forhold kan behøve. Jeg havde derfor i Udvalget oprindelig foreslaaet Noget, der saa Endringsforslaget under Nr. 10 meget nær, skjøndt det paa ingen Maade var saa udført eller gennemført som dette, og i og for sig er jeg altsaa ogsaa stemt for det nævnte Forslag. Naar jeg desuagtet ikke har tiltraadt det og heller ikke nu vil kunne stemme for det, saa er det, fordi den hele Gang af Forhandlingerne i Udvalget meget hurtigt fik Charakteren af en Mægling og en Overenskomst, hvorved de, der nærmest vare kaldede til i Udvalget at repræsentere Bortforpagternes Interesse, indrommede, at, overalt hvor Hensynet til Familien kunde paabe- raabes, der burde der, idet Spørgsmaalet betragtedes i Belysning af den hele Fæstelovgivning, ikke lægges nogen Hindring i veien for Forpagtningernes Overdragelse, medens paa den anden Side de, som i Udvalget nærmest vare kaldede til at repræsentere Forpagternes Interesse, ligeledes i fuld Overensstemmelse med Anden i den hele Fæstelovgivning, erklærede, at, hvad de fra deres Standpunkt maatte betragte som Hovedsagen, det var, at de paa Gaardene siddende Familier bleve sikrede — selvfølgelig dog kun saalænge de

lovrigt kunde holde sig paa dem —, saaledes at dette Hensyn til Familien kom til Anvendelse ikke alene i Tilfælde af Dødsfald — hvormed der jo egentlig heller ikke havde været Tvivl — men ogsaa i Tilfælde af Overdragelse i levende Live. Det Spørgsmaal derimod, om Forpagtningen kunde overdrages til Andre uden Eierens Samtykke —, og om Retten dertil maatte betragtes som enten declaratorisk eller explicatorisk liggende i det omhandlede Contractsforhold, altsaa enten som en Ret, der skulde indtræde, isald Contracten derom ikke indeholdt noget Andet, eller som en Ret, der maatte anses som begrundet i Lovgivningen og selvgælt ikke kunde bortgives, — havde for den omtalte Side af Udvalget ikke en saa stor Betydning. Idet jeg som Følge af det Anførte betragter den Stilling, som den foreliggende Sag har faaet, som begrundet i et Slags Overenskomst eller Mægling, finder jeg ikke at kunne fravige derfra, og jeg agter altsaa at stemme mod Forslaget under Nr. 10. — Hvad dernæst det Spørgsmaal angaaer, hvad der saa skal træde istedet, da skal jeg kun bemærke, at jeg tror, at Udvalgets Forslag under Nr. 5 juridisk har det Fortrin, at det lader Spørgsmaalet aabent, saaledes at det Spørgsmaal, der ikke blev endelig afgjort ved hiin enkelte Overretsdøm af 1859, fremdeles bliver at afgjøre i Henhold til den oprindelige Forordning af 1792 og ikke i Henhold til den nye Lov. Praktisk har derimod Forslaget under Nr. 4 det Fortrin, at det fjerner enhver Tvivl paa dette Punkt, idet Afgjørelsen af Spørgsmaalet om Overdragelsesretten overlades til fri Contract. Det vil derfor efter staae Bortforpagteren og Forpagteren frit for at tage Bestemmelse derom i Contracten, idet det kun ved Loven vil være afgjort, hvad der skal indtræde for det Tilfælde, at Intet derom findes bestemt i Contracten. — I Henhold til det Anførte agter jeg at stemme imod Forslaget under Nr. 10 og for Forslaget under Nr. 4.

Madvig: Jeg skal med et Par Ord gjøre Rede for, hvorfor jeg vil stemme for Forslaget under Nr. 10. Jeg skal, idet jeg gjør dette, tildeels holde mig til, hvad der er